

**Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu
pinngitsaaliisummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut Inatsisissaattut siunnersuut nr.**

Xx xx. xx 2013-imeersoq

(Saqqummiussisoq: Peqqissutsimut Naalakkersuisoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimillu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarnissaanut saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermi ataatsimiititaliaq ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

Ulloq 3. oktober 2012 siullermeerereerinnermi ataatsimiititaliap siunnersuut sukumiinerusumik misissorpaa.

Siunnersuutip imaa aamma siunertaa

Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsinnermi allatigullu pinngitsaaliisummik iliuuseqarnermi pissutsit malittarisassiuunnissaat siunnersuutikkut siunertaavoq. Siunnersuutip ulloq 1. juli 2013 atuutilerfigalugu Tarnimikkut nappaatillit napparsimmavimmi uninnganerannut inatsit nr. 118, 13. april 1938-imeersoq, tassungalu atasut atortuulersitsinnermut inatsisit ilassutitullu kaajallaasitat taarsissavai.

Siunnersuutip §§-it 1-45 kapitalinut aqqaneq marlunnet immikkoortiterneqarsimasut imarai. Siunnersuummi piginnaatitsinnermik aalajangersakkat aqqanillit ilanngunneqarput, tamatumani Naalakkersuisut annertunerusumik malittarisassiorsinnaallutillu malittarisassiussapput.

Tarnimikkut nappaatillit nammineersinnaajunnaarsitaanerannut allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarnerannut atatillugu, inatsisitigut inissisimanerisa nukittorsarneqarnissaa Inatsisissatut siunnersuutikkut siunertarineqarpoq.

Napparsimasut inatsisissatut siunnersuummi matumani pineqartut nappaatillit pillugit malittarisassiuussinnermut atatillugu inatsisitigut inissisimanertik tamakkiisumik pigiinnassagaat oqaatigineqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Peqqissutsimut Naalackersuisup siunnersuummik saqqummiussinerata saniatigut partiit uku oqaaseqaatinik saqqummiussippot: Inuit Ataqtigiit, Siumut, Demokraatit, Atassut aamma Kattusseqatigiit Partiiat.

Ataatsimiinnerup nalaani siunnersuut siunertaalu partiit tamarmik tapersorsorpaat.

Siullermeerinermi ataasiakkaanik apeqquteqartoqarpoq, taakkuli Peqqissutsimut Naalackersuisumit ingerlaannaq akineqarput.

Tusarniaanermi akissutit

Siunnersuut piffissami 2012-imi 15. majimiit 19. junimut tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaanermut piffissarititaasoq tamatuma kingorna 9. juli 2012-ip tungaanut sivitsorneqarpoq.

Tusarniaanermi akissutitut allakkiaq misissugassatut ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimavoq. Ataatsimiititaliap misissuinerata immikkut oqaaseqaateqarnissaq pissutissaqartissimangilaa.

Inatsisissamik nalilersuilluni ataatsimiinneq

Siunnersuummi immikkoortut malittarisassallu ataasiakkaat ersarinnerusumik nassuiaatigineqarnissaasa qulakkeernissaa siunertaralugu, siunnersuut pillugu inatsisissamik nalilersuilluni ataatsimiittoqassasoq ataatsimiititaliap qinnutigaa. Ataatsimiinneq taanna ulloq 14. oktober 2012-imi ingerlanneqarpoq, piginnaatitsinermik aalajangersakkat aamma pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu aalajangersakkat imarisassaannik eqqarsaatit immikkut nassuiatigineqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Tarnimikkut nappaatilinnut tunngatillugu inatsiseqarneq 1. januar 2009 atuutilerfigalugu Kalaallit Nunaannut nuunneqarpoq.

Tarnikkut nappaatilinnik sullissinermut tunngasut pillugit nassuiaammi 2010-meersumi – UPA 2010/99 – Kalaallit Nunaanni sakkortuumik tarnimikkut nappaatillit 900-t missaaniittut naatsorsuutigineqarpoq, taakkunanit 650-it missaaniittut Nuup avataani najugaqartuullutik.

Tarnikkut nappaatillit pillugit 2010-mi nassuiaammi tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmik nutaamik tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsisip 1938-imeersup taartissaanik Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik suliaqartoq oqaatigineqarpoq.

Siunnersuut Tunngaviusumik inatsimmi kiffaanngissuseq pillugu unammillertoq sukumeeqisumik eqqarsaatersuutigineqassaaq, sukumiisumillu piareersarnek ingerlatsinerlu qulakkeerneqassalluni. Tamanna siunnersuutip matuma pilerneranut atatillugu pisimasoq isumaqarnarpoq, tamannalu ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq.

Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunaartitsinermut taakkulu allatigut pinngitsaaliineqarnerannut atatillugu siunnersuut ataatsimut isigalugu ujartorneqartut inatsisitigut piginnaatinneqarnerannut nukittorsaatitit erseqqissaatitullu isigineqarpoq. Siunnersuut sapinngisaq malilluinnarlugu Kalaallit Nunaanni tigussaasumik aaqqissuusaanikkullu pissutsinut naleqqussarneqarsimavoq.

Siunnersuut arlalinnik piginnaatitsinermik aalajangersagartaqarpoq. Ilaatigut pineqartut siunnersuutip §§-iini 12-mi aamma 13-imi pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq, §§-ini 14-imit 18-imut angerlartitsinermut atatillugu malittarinnineq, kiisalu aalaakkiineq, nukissorfigineqarneq, napparsimasumik illersuiniarluni aalaakkiineq, immikkut nakkutiliineq, parnaarsineq il.il. tassaapput Naalakkersuisunit annertunerusumik malittarisassiuunneqartussat. Ulloq 14. oktober 2012-imi inatsisissamik nalilersuilluni ataatsimiinnermut atatillugu piginnaatitsinermik aalajangersakkat pingaarnertut imarisai annertunerusumik itisilerneqarput, kiisalu piginnaatitsinermik aalajangersakkat inatsisiliornermut tunngatillugu sinaakkutaasut iluanni teknikkikkut suliatigut ilassutaanerit erseqqissaatigineqarpoq.

Annertunerusumik malittarisassat tamakku qaqugu suliarineqassanersut aamma maanna malittarisassanik atuuttunik qanoq annertutigisumik sanioqutitsissanersut Peqqissutsimut Naalakkersuisoq aappassaaneerinissamut nassuiaateqassasoq Ataatsimiititaliap qinnuigaa.

Pinngitsaaliineq aamma nammineersinnaajunnaartitsineq sukkulluunniit pisariaqarnera malillugu sakkortunerusariaqanngilaq, tamannalu inuup innarligassaangissusaanut ataqqinassusianut ataqqinningaarluni pisassaaq. Siunnersuummi § 4-mi allassimavoq,

napparsimasup nammineq piumassutsi naapertorlugu peqataanissaa sapinngisaq tamaat anguniaqqaarlugu aatsaat pinngitsaaliissummik iliuuseqartoqarsinnaavoq. Tigussaasumik pinngitsaaliissummik iliuuseqartoqartinnaagu tamanna pisinnaappat napparsimasoq eqqarsarfeqarnissamut piffissaqartinneqassaaq.

Napparsimasup inuunera peqqissusaalu annertunerusumik navianartorsiortikkumanagit imaluunniit napparsimasup inunnik allanik akornusiisinnaanera pinaveersaarniarlugu katsorsaaneq ingerlaannaq aallartittariaqalersinnagu, pinngitsaaliilluni katsorsaansissamik aalajangerneq pillugu maalaaruteqarnerup kinguarsaataasumik sunniuteqarnera ataatsimiititaliap erseqqissaatigissavaa. Siunnersuummi § 39 imm. 3 innersuussutigineqarpoq.

Inuit siunnersuummi matumani malittarisassat malillugit nal. ak. 24-it atasuinnaat sinnerlugit nammineersinnaajunnaartinneqartut aamma pinngitsaalineqartut napparsimasunut siunnersorteqartinneqassapput. Tamakku piaartumik inuttassarsiuunneqarnissaat pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaalillutik inatsisip atortuulersinneqarnera sioqqullugu suliassamut ilitsersuunneqarsinnaassammata. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, taakku peqqinnissarfimmit misilittagaqarsinnaasut, misilittagaqassasulli piumasaqaataanani. Napparsimasunut siunnersortip ataatsimut isigalugu napparsimasut sumiutulluunniit inunnguutsimikkut oqaaseqaraluartut, sumiuugaluartulluunniit aamma eqqarsartaatsikkut atugaat qanoq ikkaluarpataluunniit siunnersorsinnaasariaqarpai. Taamaalilluni inuk kalaallisut, danskisut, arabiamiutut thailandimiutulluunniit inunnguutsimigut oqaaseqartoq napparsimasunut siunnersortimit siunnersorneqarsinnaassaaq.

Ataatsimiititaliap naammagisimaarluinnarpaa pisortatigoortumik maalaaruteqarsinnaanermut periarfissamik aamma Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunik siunnersuut periarfissaqarmat. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa tarnimikkut nappaatillit peqatigiiffii Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni sinniisuutitaqartut.

Siunnersuut una naapertorlugu sulianik aalajangiinerit tamarmik, suliarinnittarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiinerupput, taakkulu Ombudsmandimut maalaarutigineqarsinnaasut ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Innuttaasut kikkulluunniit tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaartitsinerup allatigullu pingitsaaliissuteqarnerup atorneqarneranik qanoq annertutigisumik paasitinneqarsinnaassanersut ataatsimiititaliap isummersorfigisimavaa.

Tarnimikkut nappaatilinnik suliaqarnermi nammineersinnaajunaarsitsinerit allatigullu pinngitsaaliilluni iliuuseqartarnerit tamatumalu atorneqarneranik innuttaasut kikkulluunniit

malinnaasinnaanerisa pingaassusaa ataatsimiititaliap isummersuutit tunngavigalugit oqaatigissavaa.

Siunnersuutip, § 30 naapertorlugu annertunerusumik malittarisassiuunneqarnissaa, nammineersinnaajunnaarsitsinernik allatigullu pinngitsaaliinernik suliarineqarsimasunik, paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqanngitsunik, innuttaasut kikkulluunniit pissarsiarisinnaasaannik ukiumoortumik tunniussisoqartarnissaa ataatsimiititaliap tamatuma kingorna innersuussutigaa.

Tarnimikkut nappaatilinnik suliaqarnermi nammineersinnaajunaarsitsinerit allatigullu pinngitsaaliinerit ineriartorerisa malinnaaviginissaannut innuttaasut periarfissaqartinneqassapput.

Assersuutigalugu makku pillugit:

- Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsinerit ukiumut amerlassusaa.
- Pinngitsaaliisummik aalaakkiisernerit immikkoortukkaarlugit, tassalu qitequt, paffiit singernerillu aalajangerutaat atorlugit aalaakkiinerit ukiumut amerlassusaa.
- Pinngitsaaliisummik nakorsaaitortitsinerit ukiumut amerlassusaa, nakorsaait suunerinik nassuiaatinik ilallugit.
- Tarnimikkut nappaatilinnik nukersornikkut iliuuseqarnerit ukiumut amerlassusaa.
- Qanimut nakkutilliinerit ukiumut amerlassusaa.
- Matunik paarnaarsuinerit ukiumut amerlassusaa.
- Pinngitsaaliilluni nerisitsinerit ukiumut amerlassusaa il.il.

Aammattaaq tarnimikkut napparsimasut sulisunut nakuusernerisa nalunaarsorneqartarnissaat kikkunnullu tamanut saqqummiunneqartarnissaat ataatsimiititaliap siunertamut iluaqutaasussatut isigaa.

Kiisalu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaarfimmi peqqinnisaqarfimmilu sulisut, tarnimikkut nappaatilinnik suliaqarsinnaasussat, nukittorsaaviginissaat illersornissaallu eqqarsaatigalugit siunnerfilimmik sulisoqarnissaa ataatsimiititaliap kaammattuutigaa. Sulisut taakku suliaminnut atatillugu tarnimikkut nappaatilinnik sullissisinaanissaat kiisalu napparsimasut tarnimikkut qanoq innerisa kingunerisaanik pisartunik akerleriinnernillu aqutsisinaanissaat pingaaruteqarpoq.

Siunnersuutip matuma naggataarutaasumik suliarineqarnera sioqqullugu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatillit immikkoortortaata allilerneqarneranut nutarterneqarneranullu pilersaarutit pillugit ilisimatitsisummik matumanilu sulisut maanna amerlassusilerneqarnerat aamma tassani suliatigut

**aaqqissuussinermi anguniakkat pillugit nassuiaammik nassitsisoqarnissaa
ataatsimiititaliap kissaatigaa.**

Siunnersuutip aningaasartuutininut sunniutissai

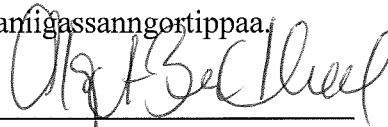
Oqaaseqaatini nalinginnaasuni aningaasartuutininut sunniutissat taaneqarsimasut ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguai, inassutigaluguli inatsiseqarnermi sinaakktissat iluanni aningaasanik ataatsimut atuineq immikkut ersarissarneqassasoq, taamaalilluni siunnersuutip aningaasartuutininut sunniutissaannut tamanna ataqatigiissinneqarsinnaammat. Siunnersuummi aningaasartuutininut sunniutissatut missingiussat atuinivimmumt malinnaasinnaassanngippata, tamatuma ersarissarnissaa pingaaruteqarpoq, taamaalilluni nutaamik pingaarnersiuisoqarsinnaassammat.

Ataatsimiititaliap inassutai

Naalakkersuisut inaarutaasumik inatsimmumt piaarnerpaamik nalunaarutininut suliaqarnissaat ataatsimiititaliap pingaaruteqartutut erseqqissarpaa, taamaalilluni ingerlatseriaatsit, periaatsit aamma pissutsit annertunerusut akuusunit tamanit ilisimaneqarluassammata.

**Ataatsimiititaliap isumaqatigiittoq siunnersuut taama isikkoqartillugu
akuerineqassasoq inassuteqarpoq.**

Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqaateqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappasaanigassanngortippaa.

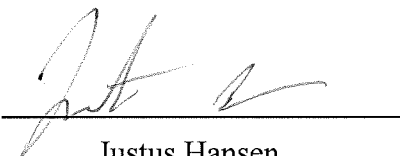
Olga P. Berthelsen,
Siulittaasoq

Debora Kleist

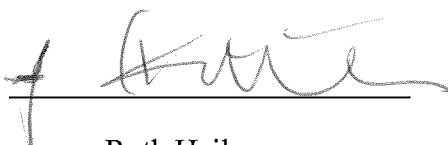
Isak Hammond

Justus Hansen

Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen